

TYGODNIOWY

KURJER PODHALAŃSKI

ORGAN PODHALA I ZDROJOWISK

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia zwykłe za 1 mm. 20 gr, nadesłane 40 gr, w tekście 60 gr., przed tekst. red. 80 gr. Tabele lub zestawienia cyfrowe o 20% droższe. Zagraniczne o 50%, droższe. Kolumny ogł. zwykłe składają się z 4 szpalt. Biura ogłoszeń otrzymują rabat wedle umowy. Osobom prywatn. udziela się przy wielorazowych ogł. odpowiedniego opustu.

Prenumerata:

miejskowa wraz z dostawą do domu 1 zł. miesięcznie, zamiejscowa 1 zł, 20 gr. miesięcznie, 3 zł. kwartalnie. Konto czekowe: P. K. O. 406. 425.

Godziny redakcyjne: codziennie od 5—6 pop.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, Szwedzka 5, II. p. Telefon 18.

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu
Rękopisów nie zwraca się.

Rok II.

Nowy Sącz, poniedziałek dnia 6 czerwca 1927.

Nr. 23.

Więcej jedności!

W szeregu artykułów zajmowaliśmy się żywo kwestją wyborów do Rady miejskiej wskazując pod jakim hasłem winny się one odbywać, jaką powinna być nowa Rada miejska i jakie jej zadania. W teorii na program nasz godzono się, a także w pierwszym okresie przedwyborczym widzieliśmy wiele dobrej woli chęci do jednoczenia się i uwzględniania potrzeb społeczno gospodarczych naszego miasta. Obecnie jednak jesteśmy świadkami objawu niewątpliwie ujemnego. Czem bliżej wyborów tem bardziej zaczynają brać górę względy partyjno polityczne a także i ambicje osobiste. — Zdawało się, że potrafimy wyciągnąć naukę z dotychczasowych doświadczeń w innych ośrodkach a specjalnie ostatnio w stolicy. Zdawało się, że zrozumiemy, iż mamy do czynienia z zagadnieniem gospodarki w naszym mieście i nie wybieramy sejmu, przyczem zawsze względy polityczne największą odgrywają rolę, lecz ciało powołane do kierowania tą gospodarką, gdzie trzeba ludzi czystych, bezinteresownych i takich którzy na gospodarce tej rozumieją się. Bezwątpienia nie możemy przesadzać sprawy, gdyż obecna sytuacja wyborcza w naszym mieście jest wciąż niezbyt jasną i wciąż należy się liczyć z niespodziankami niemniej jednak obowiązkiem naszym wskazać na ujemne strony, które słusznie mogą wywoływać niepokój. Zamiast bowiem jednoczenia się zauważyć daje się coraz większe rozbieżności, którego podłożem z jednej strony partyjność z drugiej strony zaś ambicje osobiste. Ubolewać należy też, że inteligencja, która mogłaby wiele przyczynić się dla dobra sprawy, zbyt mało interesuje się wyborami. Wszak i ona też, nie tylko mieszczan-

stwo interesowaną jest w rozwoju gospodarczym miasta. Wobec braku silniejszego sprzeciwu wysuwają się też na pierwszy plan ludzie o dużych apetytach na fotele i wpływy w Radzie miejskiej, a których działalność dotychczasowa zbyt dobrze znana, by o niej tu wspominać. Jeśli nie chcemy, by takie żywioły wzięły górę, by przyszła Rada nie była parlamentem w marnej minjaturze, gdzie królował będzie egoizm partyjny i interes osobisty — musimy się tym zakusom jaknajusilniej przeciwstawić. Wszystko co dobre i szczerze życzące rozwoju naszemu miastu powinno się interesować losami jego, które w dużej mierze zależą od obecnych wyborów, powinniśmy się jednoczyć, podporządkowując interes klasowy czy osobisty ogólnemu. Wszak lepszy stan obecny, gdzie ludność jest właściwie odsunięta od wpływu na sprawy miejskie, urz. Rada, która nie byłaby zdolną wziąć za nie odpowiedzialności na siebie, cierpiąca na marazm i brak inicjatywy. Przecież jednak nie okaże się, że miasto nasze nie dorosło do samorządu, że nie potrafi ono swemi losami kierować, że niema ludzi dosyć energicznych starających się o miasto, jego mieszkańców, o tę jedną z komórek naszego państwa. Ludzi skompromitowanych i karierowiczów nam nie potrzeba, a wrażliwość nie cofniemy się przed walką z nimi i to walką otwartą. Wszak ludzi odpowiednich, których znamy z ich pracy niebrak, tylko trzeba nam więcej energii, więcej jedności, bo w niej będzie nasza siła.

Nie rozbijając się i rozdrabniając nam trzeba, lecz jednoczyć, bo to jedynie uzdrowi stosunki w samorządzie miejskim.

Prace Zarządu miasta N. Sącza i dalsze jego zadania.

I.

W okresie pierwszych siedmiu lat istnienia naszej Ojczyzny, rozpanoszyły się w społeczeństwie walki stronnictw politycznych.

Zamiast zgodnej współpracy wszystkich warstw Społeczeństwa nad budową fundamentów i gmachu państwowego — wszystkie stronnictwa prześcigały się w tem, aby z tego płaszcza Rzeczypospolitej wyzyskać dla siebie jaknajwiększe kawały.

To też panoszyła się w tych czasach korpucja, protekcja, skrajna na prawo i na lewo demagogia, wszechwładztwo poselskie we wszystkich Władzach i Urzędach.

Nie rządono w Polsce — lecz eksperymentowano...

Ten stan rozpaczliwy uległ zmianie od roku. Na czele Państwa stanął Rząd świadomy swych celów. Rząd Naprawy Rzeczypospolitej. Rząd który postanowił się oprzeć nie na czynnikach politykujących ale na czynnikach pracy pozytywnej.

I dodatnie skutki tej zmiany systemu i pracy widać dzisiaj na każdym polu i w zakresie go-

spodarczym i w zakresie politycznym.

Te zasady, któremi kieruje się całe Państwo powinny być wytycznymi dla każdego mniejszego środowiska Państwowego — **powinny być wytycznymi w pracy nad dobrem i rozwojem naszego Miasta.**

Okres urzędowania poprzednich Rad miejskich pod przewodnictwem Burmistrza Dra Władysława Barbackiego powinien być przykładem w jakim kierunku powinny być prowadzone rządy w mieście. Nie politykowano wówczas ale pracowano. I rezultatem tego były dokonane wielkie prace inwestycyjne, które postawiły nasze miasto w szeregu tych nielicznych miast polskich, mających postępowe i kulturalne urzędnictwo — prace które umożliwiły następnym rządom w mieście iść dalej po wytkniętej już linii.

Stara Rada — mimo niezaprzeczonych a wielkich zasług — musiała ustąpić pod naporem nowych czynników, rwących się do rządów w mieście.

Obecny Komisarz Rządowy miasta jakkolwiek starał się wszelkimi siłami utrzymać au-

tonomję miejską — musiał jednak ulec. Jako komisarz rządowy umiał on jednak pogodzić zasady starej Rady: zasady pracy — z nowymi czynnikami, które weszły do jego Rady Przybocznej. Jako autonomista z przekonania nie chciał wykorzystać swych prerogatyw absolutnego Komisarza Rządowego, lecz dobrowolnie nadał swej Radzie Przybocznej prawa Rady miejskiej, wyłonił z grona Rady Magistrat, rządził autonomicznie. A rezultatem tego mądrego posunięcia było to, że opozycyjna dla niego przy utworzeniu Rada Przyboczna szła zupełnie po linii apolitycznego a gospodarczego kierunku, który komisarz rządowy konsekwentnie starał się przeprowadzać.

A rezultatem tej pracy było: uporządkowanie finansów miejskich, naprawa wszystkich dróg zniszczonych podczas wojny, naprawa chodników, wybudowanie postępowego wychodka publicznego, uporządkowanie parku miejskiego i rozszerzenie parku na Wolkach uregulowanie ulicy Lwowskiej. Naściszowskiej i Nawojowskiej, piecza nad czystością miasta etc.

Podczas rządów Komisarza rządowego i jego Rady Przybocznej powiększono majątek miasta przez wybudowanie domu czynszowego na Wolkach — wybudowanie setki mieszkań barakowych dla ubogiej ludności — przez zakupienie placu pod halę targową (tzw. Dzikiewiczówki) przez zakupienie placów przy targowicy drzewnej, przy domu Straży pożarnej, gruntów plebańskich, przez remont dawnych koszar na solidny gmach P. K. U. budowę nowego Gimnazjum etc.

Nie zaciągnięto żadnej nowej na to pożyczki, lecz owszem skonwertowano korzystnie dawne długi i splecono znaczną ich część.

Wielką wagę kładł komisarz rządowy na opiekę społeczną i pomoc dla ubogich. Co zimę wydawano po kilkadziesiąt wagonów węgla za darmo — dla najuboższej ludności — wspierano licznymi datkami ubogą i bezrobotną ludność, dawano im darmo obiady i chleb, a przez uruchomienie piekarni miejskiej regulowano cenę chleba i dawano go po niższych cenach ubogiej ludności.

Pod względem szkolnictwa widać było na każdym kroku postęp. Odnowiono cały szereg budynków szkolnych, dano szkołom odpowiednie urzędnictwo, dotowano znacznie lepiej stróżów szkolnych, otworzono nową szkołę handlową, rozszerzono przemysłową dokształcającą, rozpoczęto akcję aby wybudować nową szkołę powszechną na Załubińcu etc.

Słowem odczuwać można było pracę i starania o gospodarczy i kulturalny rozwój miasta na każdym kroku.

W wewnętrznym toku urzędowania szedł Komisarz Rządowy w zgodnym porozumieniu z Radą Przyboczną i wybranymi z jej łona Magistratem — a traktując swoich urzędników jako urzędowych swych kolegów, wytworzył tem nastrój zaufania wzajemnego, który wyraził się w zgodnej pracy i życzliwości.

Wychodząc z założenia, że Urząd jest dla Obywateli, starał się tak sam komisarz i jego urzędnicy aby każdy obywatel był kulturalnie i grzecznie przyjęty i wysłuchany a jego postulaty możliwie przychylnie załatwione, c. d. n.

Kilka słów o kotlinie sandeckiej.

Dla każdego człowieka jest rzeczą niewątpliwie dużej wagi, znać dobrze teren na którym upływa jego życie i móc sobie w ten sposób wytlómaczyć wiele zjawisk, spotykanych w krajobrazie, a wpływających na rozmiar ekumeny tj. obszaru, będącego lub mogącego być przedmiotem eksploatacji ludzkiej. Najważniejszym jest znać pochodzenie, czyli genezę krajobrazu, oraz jego rozwój dalszy, do czego, pomiędzy wielu innymi naukami jest nam pomocną geologia, a zwłaszcza jej specjalny dział: petrografia (nauka o skałach).

Jeśli chodzi o genezę kotliny sandeckiej, to materiały, którym rozporządzamy, mogący nam ją wyjaśnić jest stosunkowo szczupły i wymagający dalszych badań, tak, że dzisiaj podawać powstanie kotliny sandeckiej, jako pewnik niewzruszalny, w ten lub ów sposób byłoby nieco przedwczesne. Jednakowoż na podstawie dotychczasowych badań kilku uczonych, których wyniki ujęte są w pracach niżej wymienionych,* oraz na podstawie kilkudziesięciu wierceń, wykonanych w celach wodociagowych w różnych punktach kotliny przez miasto N. Sącz — możemy wysnuć kilka uwag, będących podstawą dla dalszych badań. Mówiąc o powstaniu samej kotliny sandeckiej, musiałbym zacząć o problem powstania samych Karpat, który nie został jeszcze dostatecznie wyjaśniony, wobec czego ograniczę się tylko do wyświetlenia kilku faktów, charakterystycznych dla samej kotliny. Jak nas sam skład geologiczny poucza, kotlina nasza była kilkakrotnie zalewana przez morza, które na dowód swojej bytności, pozostawiły nam dużo śladów. Jednym z tych są pokłady węgla brunatnego, lignitu, o wybitnej budowie drzewiastej, jakie spotykamy np, w Dąbrowie, Podegrodziu, Niskowej i wielu innych punktach kotliny. W Niskowej znaleziono w głębokości 7—8 metrów pokład 70 cm. gruby — a w głębokości 28—30 metrów drugi pokład grubości 2 m. Rozległość złoża 40—50 km.² przypuszczalnie. Węgiel ten powstał z roślin, nanieśionych przez morza, które osadzały także na swym dnie il, znajdujący się dzisiaj 8—10 m. pod powierzchnią ziemi, t. zw. il mioceński. Wśród owego iltu już w odległych epokach geologicznych potrafił sobie Dunajec wyrzeźbić łożysko, którym toczy wody. Bieg jego zostaje zahamowany najściem lodów północnych

i w związku z tem pokryciem się tzw. łożyskiem całej prawie Polski aż po Karpaty nie mogąc przerwać się przez mur lodowy rozlał Dunajec swe wody, nie znajdując ujścia — po kotlinie sandeckiej, która prawdopodobnie wówczas stała się śródogórnym jeziorem, ale na krótko, gdyż wody tego jeziora o powierzchni ponad 80 km² (powierzchnia kotliny) nie zdołały się w wymodelowaniu krajobrazu wyrazić. Jedynie w kilku miejscach kotliny wytworzyły się cieniuchne, zaledwie kilkucentymetrowe warstewki glinki lossowej, o której możemy z wszelką pewnością twierdzić, że są to osady wód stojących. W owych też czasach zaczął Dunajec wykazywać, z niewiadomych bliżej powodów, nadzwyczaj żywą działalność akumulacyjną, gdyż znosił z Tatr olbrzymie masy żwirów, którymi zasypywał kotlinę. Jak wysoko sięgało zasypanie kotliny, może służyć fakt, iż profesor U. Jag. Sawicki znalazł Dunajcowe żwiry na wysokości 150 m. nad dzisiejszym dnem kotliny w Łazach, koło Podegrodzia (456 m. nad poz. morza), przyczem sam sposób ich ułożenia wskazuje na to, że żadną miarą nie mogły być tam sztucznie przyniesione. Coprawda wiek owych żwirów nie został jeszcze dokładnie ustalony, tak, iż nie możemy z zupełną pewnością przyjąć ich pochodzenie tychże do owej epoki. Niewątpliwą jednak jest rzeczą, że — jak świadczą najwyższe zachowane płaszczyzny żwirów (Nerasy) — co stwierdził profesor U. Jag. Smoleński — zasypanie kotliny sięgnęło ponad 90 m. nad dzisiejsze dno kotliny. Później, kiedy Dunajec wymusił sobie ujście i to prawdopodobnie najpierw w kierunku wschodnim, gdyż wody jego przez jakiś czas płynąc wzdłuż Karpat i krawędzi łożyska uchodziły wraz z Sanem do Dniestru, a po ustąpieniu lodów do Wisły, rozpoczęła się normalna praca Dunajca nad pogłębieniem swego koryta, co wyraziło się w wymodelowaniu szeregu płaszczyzn niższych poziomów czyli tzw. teras, charakteryzujących dzisiejszą kotlinę sandecką. O pochodzeniu rzeźnym tych teras świadczą ich skład petrograficzny, który wykazuje zawartość żwirów rzecznych, a zwłaszcza dunajcowych, o przewadze otoczków granitowych i piaskowcowych.

Dok. nast.

Polowiec Franciszek

Odezwa

do społeczeństwa ziemi sądeckiej w sprawie muzeum w N. Sączu.

W ramach Komitetu odbudowy zamku królewskiego w Nowym Sączu powstała sekcja muzealna, której zadaniem jest ruszyć naprzód sprawę urzędzenia muzeum i postawienia go na stopie, wskazanej dzisiejszą kulturą i dzisiejszymi potrzebami. Sprawa to nie nowa, lecz wznowiona. Na podstawie Sprawozdania Koła T. S. L. w Nowym Sączu w r. 1911 mógł Dr. Mieczysław Treter, jeden z najlepszych znawców muzealnictwa, umieścić taką wzmiankę o muzeum w Nowym Sączu w swoim studjum p. t. Muzea współczesne, wydanem w r. 1918: „Muzeum Ziemi Sądec-

kiej w Nowym Sączu utworzono przy tamtejszej Bibliotece miejskiej im J. Szujskiego na podstawie uchwały Koła Tow. Szkoły Ludowej z dnia 17. maja 1909 roku. W muzeum tem zebrano różne dokumenty i rękopisy, dawne akta cechowe, plany zamków, kolekcje obrazów i rzeźb, oraz monet.”

Za dwa lata możnaby obchodzić dwudziestolecie założenia muzeum w naszym mieście, jednakże plon i dorobek tego dość znacznego okresu czasu jest znikomym. Nie mamy jednak powodu uderzać się w pierś. Nie ludzie winni, lecz warunki, w jakich się

cała sprawa znalazła. Najważniejszą przyczyną złego był dotychczasowy brak stałego pomieszczenia. Tułaczy żywot Biblioteki im. Szujskiego, który obywatele naszego miasta mogli ze współczuciem zaobserwować, najlepiej tłumaczy dotychczasowy stan rzeczy. Jeśli biblioteka dotychczas z powodu braku stałego pomieszczenia nie rozleciała się, co trzeba zawdzięczać staraniom zakochanego w niej bibliotekarza, prof. S. Żytyńskiego, i utrzymała się w należyłym stanie, to tendarczy z tej samej przyczyny można było mówić co najwyższej o utrzymaniu zbiorów, a nie o należytem funkcjonowaniu muzeum i jego rozwoju. Dopiero oddanie miastu przez wojskowość zamku i przynależnych doń budynków odsłoniły horyzonty pracy przed miłośnikami muzealnego piękna, których zamierzenia do tego czasu unosiły się w sferach westchnień i trudnych do zrealizowania pomysłów. Pierwszym czynem nowego Komitetu było podjęcie prac nad odbudową zamku, następnym przeniesienie Biblioteki im. Szujskiego i zawiązków muzeum do budynku zamkowego. Praca podjęta nie ustaje, owszem wymaga się coraz intensywniej. Obecnie w zamku istnieje kilkutygodniowa wystawa obrazów artystów malarzy Nowego Sącza. Ruch na zamku, dotychczas niedostępnym, ściąga coraz więcej ciekawych i, daj Boże, interesujących się tą nową placówką kulturalnego życia naszego miasta. Każdy niemal tydzień przynosi odsłonięcie jakichś nowych szczegółów dawniejszego zamku. Umiejętna praca kierowników i robotników z pod zamurowań, dobudówek i innych osłon wyczarowuje pierwotną budowlę zamkową, która ma się stać ozdobą i pożytkiem naszego miasta.

Podobnego umiłowania i starań wymagają liczne pamiątki przeszłości, rozsiane po całym Podhalu. Wiele ich przepadło w czasie ostatniej zawieruchy wojennej, wiele jednak można jeszcze uratować. Wszystkie one powinny się znaleźć w muzeum ziemi sądeckiej, organizowanem na tutejszym zamku. Może się to stać zbiorowym czynem naszego społeczeństwa, które powinno uświadomić sobie ważne znaczenie muzeum dla starszego i młodszego pokolenia. Muzeum, gromadzące w sobie okazy, dotyczące ziemi sądeckiej, wraz z przyrodą żywą i martwą, oraz okazy, odnoszące się do jej mieszkańców obecnych i dawniejszych, czyli muzeum o charakterze historyczno-krajoznawczym, kształci ogólnie, rozszerza kręgi myślenia, potęguje przywiązanie do ziemi ojczystej i do puścizny przodków, budzi poczucie jednności z całym narodem i z przeszłymi pokoleniami, uzmysławia właściwości narodowego charakteru, wyrabia smak artystyczny. Jednym słowem, muzeum przyczynia się do pogłębienia wiedzy i estetyczne kultury w społeczeństwie.

Zarząd muzealny żywi nadzieję, że społeczeństwo nasze zwróci uwagę na tę stronę naszego kulturalnego życia i przyczyni się chętnie do pomnożenia zbiorów muzealnych krajoznawczych i historycznych ziemi sądeckiej. Wszelkich informacji i wyjaśnień zarząd chętnie udzieli interesującym się tą sprawą. Od czasu do czasu na łamach tutejszego pisma pojawiać się będą sprawozdania z działalności, jak również pouczenia i wyjaśnienia, które wyłoni nasuwająca się potrzeba. Staraniem obecnego zarządu muzealnego było, aby dobrać sobie współpracowników nie według godności, czy jakichkolwiek innych uprawnień, lecz na podstawie znawstwa w poszczególnych działach zbior-

Roman Stawicz, (Krynica).

Dzieje historyczne Krynicy.

Ciąg dalszy.

W r. 1856 zostaje przeprowadzoną nowa analiza wody źródła głównego przez dra. Aleksandrowicza, poraż pierwszy zaczyna się też stosować kąpiele borowinowe. W krynicy powstaje cały szereg domów mieszkalnych, między nimi nieistniejący już dzisiaj „Bazar” (r. 1860) zostaje zbudowaną kaplica w parku, oraz nowa apteka, którą obejmuje p. Hugo Nitribitt, ojciec dzisiejszego aptekarza Henryka. W r. 1865 zaczyna się po przeprowadzonym rozbiórze stosować „Słotwinę”.

Najważniejszą pracą znanego nam już dra. Dietla była budowa łaźni; stare bowiem, zbudowane prymitywnie w drewnianym domu, gdzie wodę ogrzewano w miedzianym kotle były już niemożliwe. Budowa którą przeprowadza arch. F. Książarski i budowniczy Łuszczkiewicz rozpoczyna się w r. 1863 a kończy w r. 1865. Koszt budowy wynosił 150.000 złr. austrj. Nowe łaźnie, otwarte w czerwcu 1866 r. są też pierwszym stylowym budynkiem Krynicy; znajduje się w nich początkowo 60 łaźni i 14 pokoi mieszkalnych, zamienionych z czasem również na łaźnie. Wodę, doprowadzaną siłą spadku automatycznie do wanień ogrzewa się systemem Szwarcza tj. przy pomocy pary wodnej, doprowadzanej na dno podwójne wanień. W r. 1869 umieszcza się, kosztem 1500 guldenów austrj. zegar wieżowy na środkowej wieżycie łaźni.

Budowa łaźni przyczynia się siłą faktu do wzrostu prywatnego ruchu budowlanego. W r. 1865 buduje się nowy dom rządowy i 3 domy prywatne („Trzy róże”), rozszerza się nieistniejący już dzisiaj „Dom pod barankiem” (gdzie dziś Dom zdrojowy) powstaje „Hotel warszawski” (obecnie p. Zarzyckich) willa „pod cisem”, willa „pod Turkiem” (dziś „Nałęczówka”) itd, tak iż w r. 1873 stoi do dyspozycji kuracjuszy blisko 700 pokoi. Ceny parcel, do niedawna bardzo niskie wzrastają już bardzo widocznie.

Frekwencja osób jest rozmaita; poraż pierwszy w r. 1862 przekracza ona ilość 1000 osób, w r. 1869 dochodzi do 2000; w r. 1872 przekracza tę sumę. W r. 1868 zostaje oddanym do dyspozycji kuracjuszy urząd telegraficzny, w r. 1871 „kryty deptak”, wybudowany przez inż. Richtera. Kolej jednak jeszcze niema, a podróz do Krynicy odbywać muszą chorzy drogą kotową z „najbliższej stacji Bochni”, przez Limanową, Nowy Sącz, Nowojową, Łabową i Hutę. Dopiero w r. 1868 przystępuje rząd austrj. do budowy kolei żelaznej Tarnów—Leluchów, którą kończy w ośm lat później; Krynica otrzymuje pośrednio połączenie kolejowe przez Muszynę, do której prowadzi zbudowany w r. 1878 szeroki gościniec 11 klm. z Muszyny do Krynicy musi się przez długi czas jeszcze przebywać furmanką.

Dziesięciolecie 1880—1890 r. jest dla Krynicy szczęśliwym. Administracja Krynicy przechodzi na Dyрекcję domen i lasów państwowych, która dba usilnie o zdrojowisko. W r.

1884 powstają nowe łaźnie borowinowe, zakład wodolecznicy dra. Ebersa, nowa droga powiatowa, powyżej deptaku a wreszcie, co najważniejsze „Dom zdrojowy”, istniejący po dziś dzień. W miejscu zburzonego domu „pod barankiem”, gdzie mieściła się restauracja zakładowa i kasyno, powstaje kosztem ćwierć miliona guld. austrj. monumentalna budowla „Domu zdrojowego”, wedle planów archit. Niedzielskiego i Zawiejskiego, wykończona w r. 1889. W tym samym czasie rozpoczyna się budowa nowego kościoła, również wedle planu archit. Zawiejskiego, uskuteczniiona z dobrowoli datków i składek, którą kończy się w r. 1890. W r. 1891 zostaje kościół oddanym do użytku publiczności.

Krynica staje się zdrojowiskiem pierwszorzędnym. Frekwencja gości dochodzi do 5000 osób; orkiestrę zdrojową prowadzi znany kompozytor Wroński, teatr dyrektor lwowski Heller. Niemniej jednak są fatalne braki, które niestety po dziś dzień jeszcze częściowo istnieją. Niema należytej kanalizacji, dobrej wody do picia, źródła są kiepsko ujęte, braknie dostatecznej ilości wody mineralnej, aby zaspokoić liczne potrzeby kuracjuszy itd, itd. Dzięki pracy zebranej ad hoc komisji urzędowej i w myśl przedłożonych rządowi centralnemu wniosków, zostaje zdrojowisko oddanem w zarząd depart. sanitarnego ówcz. namiestnictwa Pierwszym zarządcą zostaje Antoni Mravincics, referentem zaś sanitarnym dr. I. Merunowicz, obaj dla Krynicy ogromnie zasłużeńi ludzie.

Dok. nast.

Legia Inwalidów Wojsk Polsk. komp. w Nowym Sączu.

SEKRETARJAT

czynny codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od g. 9 do 12 i od 3 do 6. Inwalidom Wojsk polsk. oraz inwal armji zaborczych, którzy służyli w Wojsk Polsk udziela wszelkich rad, wskazówek i informacje we wszelkich sprawach pisze wniosek, prośby, wydaje znizki kolejowe i t. d. Wdowom i sierotom wszelkich porad udziela się bezpłatnie. Zgłoszenia przyjmuje się osobiście i pisemnie Nowy Sącz, ul. Kościuski 1. 11

KRYNICA. WILLA „REINER“ POLECA pokoje słoneczne na sezon letni łożka materacowe, kuchnia domowa wykwinna, od 15 maja 1927 otwarta. Zgłoszenia: Müller „Willa Reiner“ Krynica-Zdrój.

KRYNICA. Pensjonat „MARJA“ Telefon Nr. 21. W bliskości łązienek, źródła i domu zdrojowego. Komfort zagraniczny. Kuchnia wyłącznie na maśle. Pokoje jasne, słoneczne. Taras i ogród do dyspozycji gości. Ceny taryfowe.

Krynica. CEGIELNIA UDZIAŁOWA w KRYNICY [wsi] poczta Krynica-Zdrój sprzedaje po cenach konkurencyjnych cegłę i dachówkę loco cegielnia lub loco budowa

Wszelkie zamówienia przyjmuje się w biurze które jest czynne od godz. 6-tej rano do godziny 6-tej wieczór. Polecając się łaskawym względem kreśli z poważaniem Architekt MICHAŁ MIKOŚ

DROGUERJA KATOLICKA Willa „KAROLÓWKA“ KRYNICA-ZDRÓJ. poleca bogato zaopatrzone skład środków toaletowych, leczniczych, kosmetyków, perfumerji i t. p.

KRYNICA PENSJONAT „DANA“ położona w uroczym miejscu vis a vis dworca kolejowego poleca pokoje słoneczne, kuchnia na żądanie djetyczna, ceny przystępne.

Krynica Zdrój PENSJONAT VOGLA położony naprzeciw nowych łązienek, urządony na sposób zagraniczny z pełnym komfortem, centralne ogrzewanie, kuchnia zdrowa i rytualna, w każdym pokoju lavoir zimną i ciepłą wodą, kłozety angielskie, urządzenia i obsługa pierwszorzędne. Ceny umiarkowane Telefon Nr. 17.

E. Rubinek i Z. Wojaczyński NOWY SĄCZ ul. Kościelna 2. — Telefon nr. 128 Polecają po cenach konkurencyjnych wszelkie artykuły spożywcze. Wielki wybór cukierków i czekolady. Towar doborowy. Usługa szybka.

ZAWIADOMIENIE! Ogólnie cieszący się zaufaniem w Polsce i zagranicą Stanisław Tanski-Chojecki Artysta baletu Opery Warszawskiej po odbyciu studjów za granicą. Obecnie w KRYNICY ZDROJU willa „GRSZULA“ vis a vis nowych łązienek Nauczyciel wytwornych tańców salonowych — udziela lekcji tańców salonowych zbiorowo i pojedynczo wykła da systemem amerykańskim Black-Bottom, Charleston Tango, Blues hiszpański „One step“ oraz Boston i Walc wiedeński. NADTO NOWOŚCI! Specjalne ćwiczenia rytmiczne jako kuracja odłuszczenia zalecona przez Dra Breslau'a w New Yorku. Łaskawe informacje i zapisy udziela w powyższej willi od godziny 11-ej do 12-ej i od 17-ej do 18-ej. Polecając się łaskawym względem P. T. Publiczności,

Ogłoszenie. Niniejszem zawiadamiamy, iż z dniem 22 maja br. po odnowieniu lokalu w uroczym miejscu na drodze do Tylicza została otwarta pod moim zarządem znana restauracja, kawiarnia i cukiernia „Zacisze“. Codziennie popołudniu i wieczorem dancing. Zespół muzyczny znanego ulubieńca Hotelu „Bristol“ w Warszawie. Kuchnia doborowa. Ceny przystępne.

Krynica - Zdrój PENSJONAT „FELICJA“ Tuż obok nowych łązienek, naprzeciw kąpieli słonecznych i parku Zdrojowego, położony w ogrodzie w najpiękniejszej okolicy urządony na wzór zagranicy, światło elektryczne, kanalizacja, wodociąg, ciepła i zimna woda w pokojach, wzorowa higieniczna kuchnia rytualna, otwarty od 1 maja, poleca pokoje jasne, słoneczne z pościelą, z balkonami, po cenach umiarkow. Obsługa pierwszorzędna Zgłoszenia przyjmuje: Pensjonat „FELICJA“ DAWIDA VOGLA w KRYNICY-Zdroju

Ważne dla Pań! Ważne dla Pań! Poleca na sezon letni Oryginalne modele Wiedeńskie i Paryskie można oglądać bez przymusu kupna w firmie GERSON BRAUN, Nowy Sącz ul. Jagiellońska 17. Tamże również wszelkie materiały modne na kostjmy, płaszcze i komplety wyłącznie na zamówienia. Dla P. T. Urzędników państwowych na dogodnie spłaty.

KRYNICA. M. PUCZYŃSKI, KRAWIEC MĘSKI Hala gminna Nr. 7. Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa z własnych lub dostarczonych materiałów oraz reperacje, czyszczenie, prasowanie ubrań damskich i męskich PO CENACH KONKURENCYJNYCH. Z poważaniem M. PUCZYŃSKI.

PRACOWNIA STOLARSKA Stanisława Pawlika Nowy Sącz, ul. Batorego Hotel „Zdrój“ (przeniesiona z domu robotniczego przy ul. Sienkiewicza) wykonuje wszelkie roboty w zakresie stolarstwa wchodzące jakoteż urządzenia meblowe i roboty budowlane po cenach konkurencyjnych, oraz na najdogodniejszych warunkach.

Krynica wieś poczta Krynica-Zdrój. Niniejszem zawiadamiamy, iż z dniem dzisiejszym została uruchomiona CEGIELNIA pod firmą: J. BERN i BLEIWEISS „WILLA MARZENIE“ w której sprzedawać będziemy cegłę ręczną i prasowaną po cenach przystępnych. Uprasza się PT. Publiczność o skierowanie wszelkich zamówień pod powyższym adresem Polecając się łaskawym względem. Z poważaniem J. BERN i BLEIWEISS.

KRYNICA-ZDRÓJ Willa „GRYCZÓWKA“ na drodze do Tylicza. położona w najpiękniejszej, najzdrowszej części Krynicy, w pobliżu lasu, poleca pokoje słoneczne z werandą, z kuchnią lub bez. Ceny umiarkowane Zgłoszenia: Willa „Wrzos“ Krynica-Zdrój.

„POPRAĆ“ Towarzystwo budowlano przemysłowe Spółka z ogr. odpowiedzialnością W NOWYM SĄCZU, WÓLKI ŻEGLARSKA. Poleca na sezon budowlany; materiał drzewny jak łąty, rygle, belki, deski itp. najlepszą cegłę i dachówkę z własnej cegielni parowej. Spółka podejmuje się budowy gotowych domów i will. Wykonuje wyroby stolarskie na zamówienie. Przyjmuje się również drzewo do przetarcia.

OGŁOSZENIE Do sprzedania od zaraz. I. W powiatowym mieście, w Ostrowiu Wielkopolskim mechaniczna fabryka drewniaków, dom mieszkalny jednopiętrowy ze składem 1 8-o pokojowe mieszkanie, hala maszyn wraz z 18-o konnym motorem, stajnią remizową nadającą się także na większą stolarnię, albo handel zboża, drzewa i węgla, wyjazdem i placem budowlanym. Cena 45 tysięcy złotych. II. Dom dwupiętrowy w powiatowym mieście, Leszno Wielkopolskie ze składem i dwoma pomieszkaniem o ośmiu pokojach z komfortem, przy głównej ulicy blisko rynku. Cena 45 tys. zł. III. W powiatowym mieście Ostrowiu Wielkopolskim dom dwupiętrowy przy rynku z dużym składem i dwoma pokojami i dwoma pomieszkaniem o 6 pokojach z kuchnią, z wszelkim komfortem. Pokoje mogłyby się nadać na biura notarialne, lub inne. Kupno wprost od właściciela jedynie dla zmiany stosunków. Cena 120 tysięcy złotych. Zgłoszenia do redakcji „Tygodniowego Kurjera Podhalańskiego“ w N. Sączu

ZADAĆ WSZĘDZIE! Potokol TŁUSZCZAROSLINNY Gwarantowanej czystości. BARDZO EKONOMICZNY W użyciu w kuchni i piekarni ZAWIERAJĄCY 100% TŁUSZCZU.

Krynica - Zdrój. Hotel-Pensjonat „Polonia“ Telefon Nr. 35. Położony przy ul. Kolejowej w pobliżu łązienek mineralnych i borowinowych oraz parku Zdrojowego. Urządony z komfortem zaopatrzone w wodociąg, ciepła i zimną wodę, elektryczność, kanalizację Kuchnia rytualna pierwszorzędna. Otwarty przez cały rok. Poleca pokoje słoneczne z balkonami po cenach umiarkowanych. — Obsługa i urządzenia pierwszorzędne. Zgłoszenia przyjmuje: Hotel „Polonia“ Dawida Vegla w Krynicy Zdroju — Tel. Nr. 35

KRYNICA. Nowoczesny zakład fryzjerski damski i męski Stanisława Młynarczyka WILLA PODHAŁE otwarty zostanie 28 maja br. i poleca wykwinne ondulacje suche i wodne specjalny gabinet kosmetyczny, pod kierunkiem kwalifikowanej siły, masaż twarzy ręczny i t. p. MANICURE PEDICURE.

KRYNICA ZDRÓJ WILLA „MORSKIE OKO“ ul. Putawskiego. Prowadzi długoletnia restauratorka pierwszorzędnych lokali p. Brandowa poleca pokoje z pensją lub bez, po bardzo przystępnych cenach. KUCHNIA WYKWINTNA.

Nowo otwarty sklep katolicki STEFANJI TRYSZCZYŁO NOWY SĄCZ, ul. Im. Kunegundy 32. Poleca po cenach konkurencyjnych wszelkie artykuły spożywcze. — Towar doborowy. — Usługa szybka. — Polecam się łask. względem PT. Publiczności

Na sezon letni Kapelusze filcowe i słomkowe. — Bieliznę białą i kolorową — Swetry jedwabne. — Pończochy i rękawiczki w dużym wyborze kolorów i doborowych jakościach poleca najprzejmiej Karol Sozański magazyn galanterijno-modny Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 2.

KRYNICA. Nowoczesny zakład fryzjerski damski i męski vis a vis Willi „Trzech Róż“ poleca wykwinne ondulacje suche i wodne, bezwodne farbowanie włosów, specjalny gabinet kosmetyczny pod kierunkiem M-mw „Marie“ dyplomowanej w Paryskim Univer. „de Cedil“ wykonuje wszelkie leczenie wchodzące w zakres kosmetyki jak masaż twarzy ręczny, usuwanie zbytecznych włosów i tp. MANICURE. PEDICURE.